

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2004 -12- 0 8
Dnr:	303-4834/2004
Till:	RVD

Till

Stockholms stads kommunstyrelse

Skrivelse om offentlig upphandling av hållbara produkter

Dagens produktion av många olika varor sker ofta på mycket ohållbara grunder – både ur ett ekologiskt och socialt perspektiv. Miljöpåverkan är ofta stor, både i produktionsledet (t.ex. genom att livsmedel produceras med mycket gifter) och i konsumtionsledet (t.ex. genom att tvättmedel innehåller miljöfarliga ämnen). Produktionen sker ofta också på ett socialt ohållbart och orättvist vis, genom att människor i ekonomiskt fattiga länder tvingas leva på svårlöner för att producera billiga produkter åt oss i den ekonomiskt rika delen av världen.

Många organisationer har arbetat med att ändra på den här situationen. Man har introducerat olika miljömärkningar – exempelvis Naturskyddsföreningens Falken-märkning eller KRAV-märkning av livsmedel – för att miljömedvetna konsumenter ska kunna välja hållbart producerade varor. Rättvisemärkt har under flera år arbetat för att säkerställa mer solidariska produktionsförhållanden av olika produkter.

Stockholms stad är en stor konsument av olika varor. Vi borde kunna ta ett ansvar för att den konsumtion som sker i offentlig regi sker på ett hållbart vis. Det skulle leda till ett ökat medvetande om att det går att konsumera rättvist och hållbart. Det skulle också leda till att en betydande konsument går in med en efterfrågan. I dagens läge har rättvise- och miljömärkta produkter en något dyrare produktion, liksom att de är omgärdade av en dyrare kontrollapparat. Genom en ökad efterfrågan skulle delar av de här kostnaderna kunna sjunka då företagen skulle kunna dra nytta av skaleffekter, så att de rättvise- eller miljömärkta produkterna inte behandlades som en liten, exklusiv nischvara.

Staden borde av den anledningen ställa krav på att produkter som köps in av stadens nämnder och bolag skall vara märkta av EU-blomman (med undantag för produktkategorier där ingen producent tillhandahåller några miljömärkta produkter). EU-blomman är ett miljömärke som EU har tagit fram, och som staden därför kan ställa krav om utan risk att hamna i konflikt med EU:s konkurrenslagstiftning.

Blommans kriterier är dock tämligen lågt satta. Stadens ambitioner borde sättas högre än så. Inom en period av fem år bör därför 50% av alla produkter som köps in av stadens nämnder och bolag ha en miljöpåverkan som åtminstone motsvarar de nivåer som Naturskyddsföreningens Falken-märkning, eller KRAV-märkning för livsmedel, ställer.

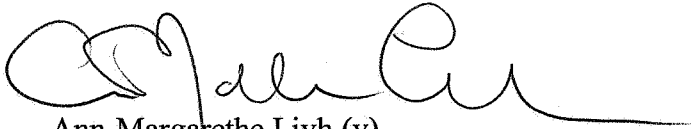
Blomman ställer heller inga krav på arbetsmiljön för de som arbetar med produktionen. Staden borde dock även ställa etiska och sociala krav på att varor som köps in av stadens nämnder och bolag ska ha producerats på ett rättvist vis. Varorna ska inte vara producerade med barnarbete. Arbetarna ska ha rätt att organisera sig fackligt, så som har slagits fast i ILO:s konventioner. De mänskliga rättigheterna ska respekteras i produktionen.

Till skillnad från de miljömärkta produkter så har rättvis handel ännu inte etablerats som fenomen på många produktområden. Det finns dock redan många produkter på flera områden som lever upp till dessa krav. Staden bör därför, i sin upphandling av kaffe, te, bananer och choklad, se till att produkterna som upphandlas lever upp till de krav som ställs i samband med Fairtrade-märkning (dvs i enlighet med de krav som ställs av Fairtrade Labelling Organizations International). Upphandlingspolicyn bör därtill uppdateras till att inkludera flera varugrupper i samband med att nya varugrupper etableras även inom Fairtrade-handeln.

Därför föreslår vi att kommunstyrelsen beslutar att

1. Upphandlingspolicy för stadens nämnder, styrelser och bolag kompletteras med vad som anförts ovan.
2. Upphandlingspolicyns del om sociala och etiska krav kontinuerligt uppdateras för att inkludera fler varugrupper, i takt med att dessa lever upp till Fairtrade-krav.
3. Konsumentnämnden får i uppdrag att sprida information om den upphandlingspolicy stadens kommunfullmäktige har antagit på detta område.

Stockholm den 8 december 2004

Ann-Margarethe Livh (v)